

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT DHE SHKENCËS
Agjencia Kombëtare e Arsimit, Formimit Profesional dhe Kualifikimeve

SKELETKURRIKULI

Për Drejtimin Mësimor

ELEKTRONIK

Niveli III
(1 vjeçar)

Kodi: K-III-12

Miratoi:

MINISTRI

MYQEREM TAJAJ

Tiranë, 2012

Përmbajtja:

I. Qëllimet e arsimit profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III.

II. Profili profesional i nxënësve në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III.

1. Kërkesat e pranimit të nxënësve në arsimin profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III.
2. Kompetencat e përgjithshme të nxënësve në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III.
3. Kompetencat profesionale të nxënësve në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III.
4. Mundësitë e punësimit dhe të arsimimit të mëtejshëm në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III.

III. Plani mësimor për drejtimin “Elektronik”, niveli III.

IV. Udhëzime për planin mësimor.

V. Udhëzime për procesin mësimor.

VI. Udhëzime për vlerësimin dhe provimet.

VII. Të dhëna për certifikatën që fitohet në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III.

VIII. Programet e përgjithshme të lëndëve teorike profesionale.

IX. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale të detyruar.

I. Qëllimet e arsimit profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III.

Qëllimi kryesor i arsimit profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III, është “*zhvillimi i personalitetit të nxënësve për të jetuar në përshtatje me botën që i rrethon dhe përgatitja e tyre për t’u punësuar si teknik elektronik në veprimtaritë profesionale që lidhen me drejtimin elektronik si dhe për të vijuar arsimin dhe formimin në nivele më të larta*”. Për të realizuar këtë, shkolla profesionale u krijon nxënësve:

- mundësi të përshtatshme për të nxënë, pavarësisht nga gjinia, raca, besimi dhe aftësitë;
- mundësi për të gjithë, për të zhvilluar kompetencat profesionale, të bazuara në njohuritë, shprehjet, qëndrimet dhe vlerat, të mjaftueshme për të lehtësuar punësimin dhe përparimin drejt formimit profesional dhe arsimit të mëtejshëm;
- mbështetje për t’u njohur me parimet e zhvillimit të qëndrueshëm, me rregullat e sigurimit teknik e të ruajtjes së mjedisit në përputhje me standardet ndërkombëtare dhe për t’i zbatuar ato me rreptësi;
- mbështetje për t’u njohur me teknologjitë e proceset teknologjike bashkëkohore e të perspektivës, që lidhen me kualifikimin profesional përkatës;
- mbështetje për të zhvilluar ndjenjën e disiplinës, kuriozitetin intelektual dhe profesional, aftësitë sipërmarrëse dhe menaxhuese, si dhe vlerat morale;
- mbështetje për t’u zhvilluar psikologjikisht dhe fizikisht, për të përballuar vështirësitë që do të ndeshin gjatë veprimtarive të ardhshme profesionale dhe akademike;
- mbështetje për të zhvilluar frymën e tolerancës dhe të mirëbesimit nëpërmjet përvojës së punës.

II. Profili profesional i nxënësve në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III.

1. Kërkesat e pranimit të nxënësve në arsimin profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III.

Në shkollat që ofrojnë arsimin profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III. kanë të drejtë të regjistrohen të gjithë të rinjtë që:

- kanë mbaruar arsimin profesional në një nga profilet e nivelit II të drejtimin mësimor “Elektronik”;
- janë të aftë fizikisht dhe mendërisht të përballojnë kërkesat e këtij niveli të arsimit profesional.
- kanë aftësi të kufizuara, por për të cilët shkolla krijon kushte dhe përshtat programin në përputhje me paaftësitë që shfaqin.

Në raste të veçanta kur kërkesat për të ndjekur këtë shkollim janë më të larta se kapacitetet reale të këtyre shkollave, atëherë, MASH përgatit udhëzime të veçanta me kriteret e posaçme pranimit për këto shkolla.

2. Kompetencat e përgjithshme të nxënësve në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III.

Në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III, nxënësi do të zotërojë këto kompetenca të përgjithshme kryesore:

- Të komunikojë në mënyrë korrekte me shkrim e me gojë për të shprehur mendimet e ndjenjat e tij dhe për të argumentuar opinionet për çështje të ndryshme.

- Të përdorë burime dhe teknika të ndryshme të mbledhjes dhe të shfrytëzimit të informacioneve të nevojshme për zhvillimin e tij personal dhe profesional.
- Të nxisë potencialin e tij të brendshëm në kërkim të vazhdueshëm për zgjidhje të reja më efektive dhe më efçente.
- Të angazhohet fizikisht, mendërisht dhe emocionalisht në kryerjen e detyrave të ndryshme në kontekstin profesional, personal dhe shoqëror.
- Të respektojë rregullat dhe parimet e një bashkëjetese demokratike në kontekstin e integriteteve lokale, rajonale dhe ndërkombëtare.
- Të manifestojë guxim dhe aftësi sipërmarrëse e menaxhuese për të ardhmen e tij.
- Të tregojë vetëkontroll dhe përshtatshmëri gjatë ushtrimit të veprimtarive të tij.
- Të organizojë drejt procesin e të nxënës të tij dhe të shfaqë gadishmërinë dhe vullnetin për të nxënë gjatë gjithë jetës.
- Të respektojë parimet e punës në grup dhe të bashkëpunojë aktivisht në arritjen e objektivave të pranuar.
- Të vlerësojë dhe vetvlerësojë nisur nga kriteret e drejta si bazë për të përmirësuar dhe çuar më tej arritjet e tij.

3. Kompetencat profesionale të nxënësve në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III.

Në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III, nxënësi do të jetë i aftë të zhvillojë më tej kompetencat profesionale të fituara në njërin nga profilet mësimore të nivelit II, si dhe të ushtrojë kompetenca të tjera profesionale, si më poshtë:

- Të hartojë një plan-biznesi që lidhet veprimtaritë profesionale të drejtimit elektronik.
- Të kryejë llogaritje ekonomike që lidhen me veprimtaritë profesionale të drejtimit elektronik.
- Të kryejë menaxhimin e burimeve njerëzore, materiale dhe financiare gjatë veprimtarive profesionale të drejtimit elektronik.
- Të interpretojë, plotësojë dhe përgatisë dokumentacion që lidhen me veprimtaritë profesionale të drejtimit elektronik.
- Të zbatojë bazën ligjore që i referohet veprimtarive profesionale të drejtimit elektronik.
- Të zbatojë standartet teknike të profesionit të teknikut elektronik.
- Të zbatojë parimet e etikës gjatë ushtrimit të veprimtarive profesionale të drejtimit elektronik.
- Të kryejë procedurat për hapjen dhe mbylljen e një biznesi në fushën e elektronikës.
- Të kryejë procedurat për administrimin dhe menaxhimin e një biznesi elektronik.
- Të vizatojë dhe ndërtojë skema elektronike duke përdorur programet AutoCad dhe Multisim.
- Të ndërtojë një rrjet LAN dhe një mikrotik.
- Të ndërtojë skema me elemente shumështrësorë dhe skema me qarqe dixhitale.
- Të instalojë një televizion kabllor.
- Të përdorë teknologjinë e informimit dhe komunikimit për qëllime të profesionit të teknikut elektronik.
- Të përdorë dhe mirëmbajë veglat, pajisjet dhe materialet e punës
- Të kryejë saktë veprimet kryesore për të dhënë ndihmën e shpejtë
- Të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të mbrojtjes së mjedisit.

4. Mundësitë e punësimit dhe të arsimimit të mëtejshëm në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III.

Përfundimi me sukses i arsimit profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III, e pajis nxënësin me Diplomën e Maturës Shtetërore Profesionale, si dhe me Çertifikatën e teknikut elektronik. Ky kualifikim i jep nxënësit mundësinë që t’i drejtohet tregut të punës për punësim si teknik elektronik në biznesin e komunikimeve elektronike, në pika servisi të riparimeve të pajisjeve elektronike si dhe në veprimtari të tjera që veprojnë në drejtimin e elektronikës. Gjithashtu, nxënësi mund të vetëpunësohet në kuadrin e një biznesi individual në fushën e elektronikës.

Me përfundimin e këtij niveli, nxënësi ka mundësi për vazhdimin e arsimimit në nivelin pas të mesëm ose në nivelin e studimeve universitare.

III. Plani mësimor për drejtimin “Elektronik”, niveli III.

Plani mësimor për drejtimin “Elektronik”, niveli III.			
Nr	Kodi	Lëndët dhe modulet mësimore	Orët javore/vjetore
			Klasa 13
A.		Lëndët e përgjithshme (Gjithsej)	15/17 (510/578)
1		Gjuhë shqipe dhe letërsi	2
2		Gjuhë e huaj	2
3		Gjuhë e huaj 2 (me zgjedhje të lirë)	(2)
4		Histori	2
5		Gjeografi	2
6		Matematikë	2
7		Biologji	2
8		Teknologji informimi e komunikimi	1
9		Lëndë me zgjedhje të detyruar (Fizikë; Kimi; Biologji; Histori arti)	2
B.		Lëndët profesionale (Gjithsej)	9 (306)
1	L-17-197-11	Bazat e sipërmarrjes	2
2	L-05-198-12	Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm	1
3	L-17-273-12	Administrim dhe ligjshmëri në elektronikë	1
4	L-26-274-12	Gjuha C++	2
5	L-26-275-12	Rrjeta kompjuterike	2
6	L-12-270-12	Elektronikë industriale	1
C.		Module të detyruar të praktikës profesionale (Gjithsej)	6 (204)
1	M-17-820-12	Hapja dhe mbyllja e një biznesi në fushën e elektronikës	33
2	M-17-821-12	Administrimi dhe menaxhimi i një biznesi elektronik	33
3	M-26-822-12	Ndërtimi i skemave elektronike me programet AutoCAD dhe Multisim	36
4	M-26-823-12	Ndërtimi i një rrjeti LAN dhe i një mikrotiku	33
5	M-12-824-12	Ndërtimi i skemave me elemente shumështrësorë dhe i skemave me qarqe dixhitale	36
6	M-12-825-12	Instalimi i një televizioni kabllor	33
		Gjithsej A+B+C	30/32 (1020/ 1088)

IV. Udhëzime për planin mësimor

Në klasën 13, viti shkollor ka gjithsej 36 javë (34 javë mësimore + 2 javë provime).

Një javë mësimore ka jo më shumë se 32 orë mësimore (teorike dhe praktike).

Një orë mësimore zgjat 45 minuta.

Kurrikuli i arsimit profesional në drejtimin “Elektronik”, niveli III, përbëhet nga 3 grupe

elementesh kurrikulare:

- Lëndët e kulturës së përgjithshme, të përbashkëta për drejtimet e ndryshme të këtij niveli (programet e detajuara të tyre jepen në një dokument të veçantë të MASH).
- Lëndët e kulturës profesionale (programet e përgjithshme janë pjesë e këtij skeletkurrikuli).
- Modulet e praktikave profesionale të detyruara (përshkruesit e tyre janë pjesë e këtij skeletkurrikuli).

Rekomandohet që modulet e praktikës profesionale të realizohen në ndarje ditore 3 orëshe ose 6 orëshe.

V. Udhëzime për procesin mësimor.

Mësuesit e lëndëve teorike profesionale dhe instruktorët e moduleve të praktikave profesionale duhet të përzgjedhin dhe përdorin forma dhe metoda mësimdhënieje të tilla që të nxisin maksimalisht të nxënit aktiv të nxënësve dhe të çojnë në krijimin e ta, të kompetencave profesionale dhe menaxheriale, të plota dhe të qëndrueshme.

E rëndësishme është që *planifikimi i mësimdhënies* të bazohet në një proces analize fillestare, i cili të marrë parasysh faktorë të tillë të rëndësishëm si, niveli i hyrjes së nxënësve, përmbajtja e hollësishme e lëndëve profesionale dhe e moduleve të praktikave profesionale të parashikuara dhe shkalla e integritit të tyre, objektivat konkretë që do të arrihen, mundësitë reale që ka shkolla për realizimin e veprimtarive mësimore etj. Për këtë planifikim duhet një bashkëpunim i ngushtë i të gjithë personelit mësimdhënës dhe drejtues të shkollës.

Elementi kyç për arritjen e suksesit në një proces të nxëni, është *motivimi i nxënësve*. Njohja e vazhdueshme e nxënësve me shkollën e përmbushjes së objektivave nga ana e tyre përbën një mekanizëm të fuqishëm motivimi, i cili duhet të shihet me përparësi nga mësuesit.

Një element tjetër që ndihmon suksesin është *integrimi i teorisë me praktikën* e profesionit. Parimi i “të nxënit duke bërë” duhet të gjejë vendin e duhur në procesin e të mësuarit në shkollat profesionale të drejtimit mësimor “Elektronik”, niveli III.

Mësuesit dhe instruktorët duhet të përdorin metoda të tilla të të mësuarit që zhvillojnë jo vetëm njohuritë teorike, shkathësitë dhe shprehitë praktike të nxënësve, por edhe qëndrimet e tyre ndaj jetës, punës dhe shoqërisë në përgjithësi. *Puna në grup* dhe *Puna me projekte* janë dy nga format bazë të organizimit të mësimin (teorik ose praktik) për të zhvilluar *kompetencat kyçe*, të nevojshme për zgjidhjen e problemeve që kanë të bëjnë me veprimtarinë profesionale në veçanti dhe jetën e profesionistit të ardhshëm, në përgjithësi. Rekomandohet përdorimi i metodës së “*lojës me role*”, ku nxënësve tu jepen përgjegjësi në kryerjen e funksioneve menaxhuese dhe drejtuese.

Një parim tjetër që duhet respektuar nga mësuesit dhe instruktorët është fakti që *të nxënit nuk ndodh vetëm në mjediset e shkollës, por edhe jashtë tyre*. Dhënia e detyrave dhe puna kërkimore e pavarur e nxënësve ka një ndikim të dukshëm në formimin e tyre si profesionistë të ardhshëm të drejtimit profesional “Elektronik”.

Në rastin e nxënësve me aftësi të kufizuara, mësuesit duhet të përshtasin programet e lëndëve dhe përshkruesit e moduleve në përputhje me mundësitë e tyre, si dhe të krijojnë kushte për zbatimin e tyre.

VI. Udhëzime për vlerësimin dhe provimet përfundimtare.

Vlerësimi vjetor i nxënësve në lëndët teorike profesionale dhe modulet e praktikave profesionale bëhet nga vetë mësuesit dhe instruktorët përkatës, me metoda dhe instrumente vlerësimi të përgatitura ose përzgjedhura nga vetë ata. Vlerësimi i nxënësve të bëhet me

nota (4-10) si për lëndët teorike, ashtu edhe për modulet praktike, si gjatë vitit, ashtu edhe në provimet përfundimtare.

Në përfundim të klasës së 13-të, nxënësi i arsimuar në drejtimin mësimor “Elektronik”, niveli III, i nënshtrohet provimeve të Maturës Shtetërore Profesionale si dhe Provimit të Praktikës Profesionale të Integruar, sipas Udhëzimeve të MASH.

VII. Të dhëna për çertifikatën që fitohet në përfundim të arsimit profesional në drejtimin mësimor “Elektronik”, niveli III.

Me përfundimin e suksesshëm të arsimit profesional në drejtimin mësimor “Elektronik”, niveli III, shkolla profesionale e pajis nxënësin me Diplomën e Maturës Shtetërore Profesionale, si dhe me Çertifikatën e teknikut elektronik, të cilat njihen në territorin e Republikës së Shqipërisë. Sipas modeleve të miratuara nga MASH, këto dëshmi përmbajnë:

a) Të dhënat për nxënësin, shkollën, vitin e përfundimit, kualifikimin e fituar, etj.

b) Të dhëna për rezultatet e arritura nga nxënësi:

- rezultatet në lëndët e përgjithshme, lëndët profesionale dhe modulet profesionale të klasës 13-të;

- rezultatet e provimeve të Maturës Shtetërore Profesionale dhe të Praktikës Profesionale të Integruar.

VIII. Programet e përgjithshme të lëndëve teorike profesionale.

1. Lënda “Bazat e sipërmarrjes” (L-17-197-11). Kl. 13 – 68 orë

- Synimet e lëndës “Bazat e sipërmarrjes”, kl. 13.

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Bazat e sipërmarrjes”, kl.13, nxënësit duhet:

- Të shpjegojnë lidhjen dhe ndryshimin midis sipërmarrjes dhe menaxhimit
- Të shpjegojnë kuptimin filozofik të kompanisë dhe misionin e saj në tregun e biznesit.
- Të përshkruajnë aktivitetet e biznesit të kryera nga sipërmarrësit në menaxhimin e biznesit
- Të fitojnë aftësitë themelore dhe teknikat për të udhëhequr dhe menaxhuar një biznes në kontekst të kërkesave aktuale shoqërore.
- Të dallojnë tiparet dhe aftësitë menaxheriale që lidhen me punën e suksesshme sipërmarrëse.
- Të shpjegojnë funksionet dhe teknikat e menaxhimit.
- Të shpjegojnë kuptimin dhe nevojën për menaxhimin e burimeve njerëzore (personelit).
- Të menaxhojnë stafin profesional, duke promovuar talentet dhe zhvillimin e mundësive të karrierës
- Të dallojnë konceptet, sistemet, dhe mjetet e nevojshme për të sigurimin, ruajtjen, vlerësimin dhe shpërndarjen e informacionit për vendim-marrjen në biznesin.
- Të shpjegojnë nevojën e vlerësimit të tregut dhe dobinë e marketingut në biznes, si dhe mënyrën për të arritur objektivat e tij.
- Të shpjegojnë konceptet financiare dhe mjetet e përdorura për menaxhimin financiar.
- Të hartojnë një plan efektiv biznesi sipas profilit përkatës.
- Të përshkruajnë procesin e financimit nëpërmjet krijimit të planit të biznesit dhe analizën e burimeve të financimit.
- Të vlerësojnë qëndrueshmërinë ekonomike për të ardhmen e kompanisë.
- Të dallojnë kuadrin ligjor dhe detyrimet përkatëse si pjesë aktive e vendimarrjes në një biznes.

- Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Bazat e sipërmarrjes”, kl.13 - 68 orë

Tema 1	Sipërmarrja dhe menaxhimi	4 orë
Tema 2	Sipërmarrja dhe biznesi	5 orë
Tema 3	Aftësitë menaxheriale	8 orë
Tema 4	Funksionet dhe teknikat e menaxhimit	5 orë
Tema 5	Menaxhimi i burimeve njerëzore	7 orë
Tema 6	Menaxhimi i informacionit	6 orë
Tema 7	Menaxhimi marketing	5 orë
Tema 8	Menaxhimi financiar	9 orë
Tema 9	Zhvillimi i një plani biznesi	7 orë
Tema 10	Objektivat e biznesit dhe treguesit e menaxhimit	7 orë
Tema 11	Kuadri ligjor dhe taksat	5 orë

2. Lënda “Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm” (L-05-198-12). Kl.13 – 34 orë

• Synimet e lëndës “Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm”, kl. 13.

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm”, kl.13, nxënësit duhet:

- Të shpjegojnë kuptimin për “mjedisin” dhe “mbrojtjen e mjedisit”.
- Të shpjegojnë kuptimin për “zhvillimin e qëndrueshëm”
- Të tregojnë se si ndikon veprimtaria e njeriut në mjedisin rrethues.
- Të përshkruajnë burimet kryesore të mjedisit jetësor.
- Të analizojnë marrëdhëniet midis zhvillimeve demografike dhe mjedisit jetësor.
- Të tregojë dhe japin shembuj të ndikimit të mbetjeve në mjedisin jetësor
- Të përshkruajnë mekanizmat e monitorimit të burimeve mjedisore.
- Të përshkruajnë kuadrin ligjor dhe institucional ndërkombëtar, kombëtar dhe vendor në lidhje me mjedisin dhe zhvillimin e qëndrueshëm
- Të përshkruajnë sistemet e menaxhimit të mjedisit.
- Të hulumtojnë dhe analizojnë problemet mjedisore në mjedisin vendor.
- Të planifikojnë dhe realizojnë veprimtari praktike për mbrojtjen e mjedisit vendor.

• Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm”, kl.13 - 34 orë

Tema 1	Njohuri të përgjithshme për mjedisin dhe zhvillimin e qëndrueshëm	2 orë
Tema 2	Burimet kryesore të mjedisit dhe degradimi mjedisor	3 orë
Tema 3	Ndikimi i veprimtarisë së njeriut në mjedis.	3 orë
Tema 4	Zhvillimet demografike dhe mjedisi	4 orë
Tema 5	Shoqëria e konsumit dhe mbetjet	4 orë
Tema 6	Monitorimi i burimeve mjedisore	4 orë
Tema 7	Kuadri ligjor dhe institucional për mjedisin dhe zhvillimin e qëndrueshëm.	2 orë
Tema 8	Sistemet e menaxhimit të mjedisit	3 orë
Tema 9	Veprimtari praktike për analizën e problemeve dhe planifikimin e nismave mjedisore në nivel lokal.	3 orë
Tema 10	Veprimtari praktike për mbrojtjen e mjedisit lokal	6 orë

3. Lënda “Administrim dhe ligjshmëri në elektronikë” (L-17-273-12). Kl. 13 – 34 orë

• Synimet e lëndës “Administrim dhe ligjshmëri në elektronikë”, kl. 13

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Administrim dhe ligjshmëri në elektronikë”, kl.13, nxënësit duhet:

- Të përshkruajnë llojet e bizneseve dhe format ligjore të bizneseve në fushën e elektronikës.
- Të shpjegojnë si bëhet organizimi i punës në një biznes elektronik (përcaktimi i funksioneve dhe detyrave kryesore të personelit, ndërtimi i strukturave organizative të një biznesi, hartimi i përshkrimeve të punës për çdo funksion, ndarja e detyrave dhe organizimi i vogël i punës).

- Të shpjegojnë si funksionon menaxhimi i një biznesi elektronik.
- Të kryejnë llogaritje të thjeshta ekonomike të punimeve të shërbimit në një biznes elektronik
- Të shpjegojnë mënyrën e organizimit të sektorit të komunikimeve elektronike dhe rolin e institucioneve të ndryshme.
- Të përshkruajnë tregun e komunikimeve elektronike në Shqipëri dhe BE.
- Të tregojnë ligjet që veprojnë në sektorin e komunikimeve elektronike dhe aktet normative mbi tregun e komunikimeve elektronike.
- Të shpjegojnë kuadrin ligjor (fiskal dhe të punës) që ka lidhje me sektorin e elektronikës.
- Të shpjegojnë ku konsiston zbatimi i rregullave të etikës në biznesin e komunikimeve elektronike, rregullat e konkurrencës, aksesin në pronën private dhe mbrojtjen e të drejtave të përdoruesve.
- Të shpjegojnë ç`janë e-mbetjet dhe si bëhet menaxhimi i tyre..

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Administrim dhe ligjshmëri në elektronikë”, kl.13 -34 orë**

Tema 1	Llojet dhe format ligjore të bizneseve në fushën e elektronikës	2 orë
Tema 2	Organizimi i punës në një biznes elektronik	4 orë
Tema 3	Menaxhimi i veprimtarisë së një biznesi elektronik	4 orë
	Llogaritje të thjeshta ekonomike të punimeve të shërbimit në një biznes elektronik	8 orë
Tema 4	Sektori i komunikimeve elektronike në Shqipëri. Institucionet kryesore (MITIK, AKCE, AKSHI, AKEP, KKRT, etj).	3 orë
Tema 5	Tregu i komunikimeve elektronike në Shqipëri dhe BE. [Tregu i telekomunikacioneve (telefonja e lëvizshme, telefonja fikse, shërbimet e brezit të gjerë (broadband), shërbimet e internetit, shërbime të tjera të telekomunikacionit). Tregu i transmetimeve radio-televizive (tokësore, dixhitale, kablllore]. Roli i AKEP dhe KKRT si rregullatorë të tregut.	5 orë
Tema 6	Legjislacioni i komunikimeve elektronike në Shqipëri. (Dokumenti i Politikave për Komunikimet Elektronike në Republikën e Shqipërisë). Kuadri ligjor (i punës dhe fiskal) në sektorin e elektronikës.	4 orë
Tema 7	Etika në biznesin e komunikimeve elektronike (rregullat e konkurrencës, aksesin në pronën private, mbrojtja e të drejtave të përdoruesve, etj).	2 orë
Tema 8	Biznesi elektronik dhe mbrojtja e mjedisit. Pajisjet elektronike dhe menaxhimi i e-mbetjeve.	2 orë

4. Lënda “Gjuha C++” (L-26-274-12). Kl. 13 – 68 orë

• **Synimet e lëndës “Gjuha C++”, kl. 13.**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Gjuha C++”, kl.13, nxënësit duhet:

- Të listojë gjuhët e programimit.

- Të shkruajë një program të thjeshtë afishimi
- Të ndërtojë një klasë me anëtarë funksionesh.
- Të ndërtojë metodat *get* dhe *set*, si dhe një konstruktor.
- Të njohë strukturat e kontrollit dhe sintaksën e tyre.
- Të identifikojë operandët logjikë.
- Të ndërtojë dhe të thërrasë një funksion.
- Të identifikojë operatorët aritmetikë dhe të krahasimit dhe përdorimin e tyre.
- Të deklarojë dhe të inicializojë një vektor.
- Të identifikojë vektorët dydimensionalë.

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Gjuha C++”, kl.13 - 68 orë**

Tema 1	Kompjuteri dhe gjuha e programit C++	12 orë
Tema 2	Klasat dhe objektet	11 orë
Tema 3	Struktura e kontrollit	18 orë
Tema 4	Funksionet	12 orë
Tema 5	Vektorët	15 orë

5. Lënda “Rrjeta kompjuterike” (L-26-275-12). Kl. 13– 68 orë

• **Synimet e lëndës “Rrjeta kompjuterike”, kl. 13.**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Rrjeta kompjuterike”, kl.13, nxënësit duhet:

- Të listojnë llojet e rrjeteve dhe shtrirjen gjeografike të tyre.
- Të analizojnë topologjitë fizike dhe logjike; topologjitë Bus, Star dhe format mikse të topologjisë.
- Të tregojnë karakteristikat e modelit OSI, DOD, TCP
- Të përshkruajnë specifikimet e kabllave, fushat e përdorimit të kabllave dhe të njohë kabllot me fibra optike.
- Të përshkruajnë hub, switch, router, repeater, bridge, gateway, network adapter.
- Të tregojnë detyrat e protokolleve dhe shërbimet, protokollet LAN dhe WAN.
- Të përshkruajnë teknologjinë Ethernet dhe të tregojnë shembuj të konfigurimit të internetit.
- Të tregojnë bashkësinë e protokolleve TCP/IP dhe detyrat e tyre.
- Të identifikojnë pjesët përbërëse dhe detyrat IP.
- Të përshkruajnë funksionimin dhe ndërtimin e TCP-ve dhe UDP-ve.
- Të përshkruajnë protokollet e aplikacioneve (http, ftp, smtp, pop, imap, etj.)
- Të shpjegojnë funksionin e modemit, aksesin në rrjetet dixhitale, zhvillimin e teknologjisë DSL, si dhe pajisjet multifunksionale.
- Të përshkruajnë standartet në fushën e sigurisë së të dhënave.
- Të përshkruajnë planifikimin e kabllimit të strukturuar, kërkesat e infrastrukturës, dokumentimin dhe bazat e tij.
- Të identifikojnë defektet e mundshme në kabëll, kokat e rrjetit, etj,

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Rrjeta kompjuterike”, kl.13 - 68 orë**

Tema 1	Llojet e rrjeteve kompjuterike. Topologjitë fizike dhe logjike.	6 orë
Tema 2	Modelet e rrjeteve OSI,DOD, TCP	4 orë
Tema 3	Mjetet e komunikimit në rrjeta	6 orë
Tema 4	Pajisjet e rrjetit	6 orë
Tema 5	Protokollet e sotme të komunikimit	4 orë
Tema 6	Procedurat e aksesimit të LAN-it, teknologjia Ethernet	4 orë
Tema 7	Protokollet TCP/IP. Protokoli i internetit (IP), caktimi i adresave	9 orë
Tema 8	Funksionimi dhe ndërtimi i TCP-së dhe UDP-së	4 orë
Tema 9	Protokollet e aplikacioneve (http, ftp, smtp, pop, imap, etj.)	6 orë
Tema 10	Lidhjet në internet (modem, ISDN, DSL, ADSL, etj). Siguria e rrjeteve	8 orë
Tema 11	Planifikimi dhe dokumentimi, kërkesat ndaj infrastrukturës së rrjeteve	4 orë
Tema 12	Identifikimi dhe riparimi i defekteve në rrjete	7 orë

6. Lënda “Elektronikë industriale” (L-12-270-12). Kl. 13 – 34 orë

• **Synimet e lëndës “Elektronikë industriale”, kl. 13**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Elektronikë industriale”, kl.13, nxënësit duhet:

- Të analizojnë skema të ndryshme komandimi të ventilave të rregullueshëm gjysëmpërçues (përdorimi i elementeve shumështrësorë).
- Të analizojnë skema të ndryshme të rregullatorëve të tensionit (konvertitorët dhe invertitorët)
- Të tregojnë parimin e punës së skemave të ndryshme të drejtuesve industrialë të rrymës
- Të tregojnë parimin e punës së skemave të ndryshme të rregullimit elektronik të shpejtësisë së motorëve.

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Elektronikë industriale”, kl.13 -34 orë**

Tema 1	Skema të ndryshme komandimi të ventilave të rregullueshëm gjysëmpërçues	14 orë
Tema 2	Rregullatorët elektronike të tensionit	8 orë
Tema 3	Drejtuesit industrialë të rrymës	6 orë
Tema 4	Rregullimi elektronik i shpejtësisë së motorëve	6 orë

IX. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale të detyruar

1. Moduli “Hapja dhe mbyllja e një biznesi në fushën e elektronikës”

Drejtimi: Elektronik
Niveli: III
Klasa: 13

<i>PËRSHKRUESI I MODULIT</i>		
Titulli dhe kod	HAPJA MBYLLJA E NJË BIZNESI NË FUSHËN E ELEKTRONIKËS	M-17-820-12
Qëllimi i modulit	Një modul praktik që aftëson nxënësit për të kryer procedurat për hapjen dhe mbylljen e një biznesi në fushën e elektronikës.	
Kohëzgjatja e modulit	33 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për praninë	Nxënësit duhet të kenë përfunduar njërin nga profilet mësimore të nivelit II të kualifikimit në drejtimin mësimor “Elektronikë”.	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit	RM 1 Nxënësi identifikon procedurat ligjore dhe administrative për hapjen e një biznesi Përmbajtja: <ul style="list-style-type: none">- Analiza e përparësive dhe mangësive të llojeve të ndryshme të ideve të biznesit- Përzgjedhja e idesë së biznesit- Përzgjedhja e llojit të shërbimit që do të ofrojë biznesi i ri- Analiza e kuadrit ligjor lidhur me biznesin elektronik- Analiza e procedurave për regjistrimin e biznesit në gjykatën e rrethit- Analiza e procedurave për regjistrimin e biznesit në drejtorinë e tatimeve.- Analiza e procedurave për regjistrimin e biznesit në drejtorinë e taksave vendore- Analiza e procedurave për regjistrimin e biznesit në qëndrën kombëtare të regjistrimit (QKR)- Analiza e procedurave për regjistrimin e biznesit në qëndrën kombëtare të licensimit (QKL) Instrumentet e vlerësimit: <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli. Kriteret e vlerësimit: <p>Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të bëjë analizën e përparësive dhe mangësive të llojeve të ndryshme të ideve të biznesit- të përzgjedhë idenë e hapjes së biznesit (hapja e një biznesi të ri, blerja e një biznesi ekzistues, etj)	

-
- të përzgjedhë llojin dhe formën e biznesit që do të hapë
 - të analizojë kuadrin ligjor lidhur me biznesin elektronik
 - të analizojë procedurat për regjistrimin e biznesit në gjykatën e rrethit
 - të analizojë procedurat për regjistrimin e biznesit në drejtorinë e tatimeve.
 - të analizojë procedurat për regjistrimin e biznesit në drejtorinë e taksave vendore
 - të analizojë procedurat për regjistrimin e biznesit në qëndrën kombëtare të regjistrimit (QKR)
 - të analizojë procedurat për regjistrimin e biznesit në qëndrën kombëtare të licensimit (QKL)

RM 2 Nxënësi harton planin e biznesit

Përmbajtja:

- Përcaktimi i qëllimeve dhe objektivave të biznesit elektronik që do të hapet
- Përcaktimi i misionit të biznesit elektronik
- Analiza e tregut të biznesit elektronik
- Hartimi i planit të financimit të biznesit elektronik
- Përcaktimi i vendndodhjes së biznesit elektronik
- Hartimi i planit-marketing të biznesit elektronik
- Hartimi i planit të menaxhimit të biznesit elektronik
- Përcaktimi i strukturës organizative të biznesit që do të krijohet.
- Përcaktimi i burimeve njerëzore të biznesit
- Përshkrimi i ekipit menaxhues dhe stafit drejtues
- Përcaktimi i procedurave të rekrutimit të stafit
- Vendosja e emrit të biznesit elektronik
- Përcaktimi i elementeve përfaqësues të identitetit të sipërmarrjes (logo dhe moto e veprimtarisë së sipërmarrjes)
- Bashkëngjitja e shtojcave të planit të biznesit (artikuj, diagrame, kontrata, informata të detajuara financiare, patentë, informata të produkteve, listë çmimesh, broshura, buletin informativ dhe skica teknike).
- Paraqitja e dokumentacionit dytësor të biznesit
- Hartimi i deklaratës së qëllimit

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përcaktojë qartë qëllimet dhe objektivat e biznesit elektronik
- të përcaktojë saktë misionin e biznesit elektronik
- të bëjë analizën e tregut të biznesit elektronik
- të hartojë planin e financimit të biznesit elektronik
- të përcaktojë vendndodhjen e biznesit elektronik
- të hartojë planin -marketing të biznesit elektronik
- të hartojë planin e menaxhimit të biznesit elektronik
- të përcaktojë saktë strukturën organizative të biznesit që

- do të krijohet.
- të përcaktojë burimet njerëzore të biznesit
 - të përcaktojë ekipin menaxhues dhe stafin drejtues
 - të përcaktojë procedurat e rekrutimit të stafit
 - të vendosë emrin e biznesit elektronik
 - të përcaktojë elementet përfaqësues të identitetit të sipërmarrjes (logo dhe moto e veprimtarisë së biznesit)
 - të bashkëngjitë shtojca të nevojshme të planit të biznesit (artikuj, diagrame, kontrata, informata të detajuara financiare, patentë, informata të produkteve, listën e çmimeve, broshura, buletin informativ dhe skica teknike).
 - të paraqesë dokumentacionin dytësor të biznesit (kopja e kontratës së françizës dhe gjitha dokumentet dytësore të siguruar nga koncesionari, kopja e qirasë së propozuar ose marrëveshja e blerjes për ndërtimin e hapësirës, kopje e licencës apo dokumenteve tjera ligjore, kopje e C.V. së stafit drejtues, etj).
 - të hartojë deklaratën e qëllimit

RM 3 Nxënësi hap biznesin

Përmbajtja:

- Regjistrimi i biznesit në gjykatën e rrethit
- Regjistrimi i biznesit në drejtorinë e tatimeve.
- Regjistrimi i biznesit në drejtorinë e taksave vendore
- Regjistrimi i biznesit në qendrën kombëtare të regjistrimit (QKR)
- Regjistrimi i biznesit në qëndrën kombëtare të licensimit (QKL)
- Hartimi i rregullores së brendshme
- Rekrutimi i stafit
- Promovimi i biznesit të ri
- Hapja e dyerve për komunitetin.
- Komunikimi me klientët e interesuar për shërbimet e qendrës
- Lidhja dhe nënshkrimi i kontratave me klientët

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të simulojë regjistrimin e biznesit në gjykatën e rrethit
- të simulojë regjistrimin e biznesit në drejtorinë e tatimeve.
- të simulojë regjistrimin e biznesit në drejtorinë e taksave vendore
- të simulojë regjistrimin e biznesit në qendrën kombëtare të regjistrimit (QKR)
- të regjistrimi i biznesit në qëndrën kombëtare të licensimit (QKL)
- të hartojë rregulloren e brendshme të biznesit
- të simulojë rekrutimin e stafit dhe punonjësve

- të promovojë biznesin e ri
- të hapë dyert për komunitetin që të vizitojë qendrën dhe të informohet për të gjitha çështjet që iu interesojnë.
- të komunikojnë me klientët e interesuar për shërbimet e qendrës
- të lidhin dhe nënshkruajnë kontrata me klientët.

RM 4 Nxënësi mbyll biznesin

Përmbajtja:

- Marrja e vendimit për mbylljen e biznesit
- Llogaritja e kostos së procesit të mbylljes së biznesit
- Njoftimi zyrtar administrativ për vendimin për mbylljen e biznesit
- Anullimi i lejes, licencës dhe emrit të biznesit
- Pagimi i taksave dhe borxheve
- Njoftimi i kreditorëve për mbylljen e biznesit
- Njoftimi i furnitorëve për mbylljen e biznesit
- Njoftimi i sigurimeve shoqërore për mbylljen e biznesit
- Njoftimi i partnerëve dhe bashkëpunorëve për mbylljen e biznesit
- Njoftimi i qiradhënësit për mbylljen e biznesit
- Njoftimi i stafit dhe punonjësve për mbylljen e biznesit
- Njoftimi i klientëve për mbylljen e biznesit
- Mbyllja e llogarive bankare të biznesit dhe anulimi i kartave të kreditit
- Përbushja e shërbimeve dhe detyrimeve sipas kontratave dhe mbyllja e projekteve
- Kthimi i çdo depozite apo pagese për shërbime që nuk janë ofruar.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të marrë vendimin për mbylljen e biznesit duke e argumentuar atë
- të llogaritë kostot dhe shpenzimet e procesit të mbylljes së biznesit
- të bëjë njoftimin zyrtar administrativ për vendimin për mbylljen e biznesit
- të bëjë anulimin e lejes, licencës dhe emrit të biznesit
- të paguajë taksat dhe borxhet
- të njoftojë kreditorët për mbylljen e biznesit
- të njoftojë furnitorët për mbylljen e biznesit
- të njoftojë sigurimet shoqërore për mbylljen e biznesit
- të njoftojë partnerët dhe bashkëpunorët për mbylljen e biznesit
- të njoftojë qiradhënësin për mbylljen e biznesit sipas kushteve të kontratës
- të njoftojë stafin dhe punonjësit për mbylljen e biznesit jo më vonë se dy javë përpara

- të njoftojë klientët për mbylljen e biznesit
- të kryejë procedurat për mbylljen e llogarive bankare të biznesit dhe anulimin e kartelave kreditore.
- të përmbushë shërbimet dhe detyrimet sipas kontratave të lidhura si edhe mbylljen e projekteve
- të kthejë çdo depozitë apo pagesë për shërbime që nuk janë ofruar.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul mund të trajtohet në klasë ose pranë një biznesi të vogël që ofron punime ose shërbime elektronike.
- Mësuesi dhe specialisti përkatësi i biznesit duhet të përfshijë sa më shumë të jetë e mundur nxënësin në procedurat konkrete të hapjes dhe mbylljes së biznesit.
- Mësuesi dhe specialisti i qendrës duhet të krijojnë kushtet e përshtatshme për nxënësit në mënyrë që ata të simulojnë të gjitha procedurat e hapjes dhe mbylljes së një biznesi në fushën e elektronikës.
- Nxënësit duhet të angazhohen sa më shumë në veprimtari konkrete për të njohur legjislacionin në fuqi mbi të cilin ngrihet biznesi elektronik dhe të gjitha procedurat për hapjen dhe mbylljen e një biznesi në fushën e elektronikës.
- Vlerësimin e nevojave aktuale dhe mundësitë që ofron qendra për përmbushjen e tyre.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të aftësive të tyre.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit, është e domosdoshme të sigurohen kontaktet me bizneset dhe institucionet të cilat ofrojnë shërbime në fushën e elektronikës.
 - Këshillohet që orët e praktikës profesionale të realizohen konkretisht në bizneset e elektronikës.
 - Materialet ndihmëse, kartela, regjistra, formularë etj.
 - Udhëzuesa, katalogë, rregullore, etj.
-

2. Moduli “Administrimi dhe menaxhimi i një biznesi elektronik”

Drejtimi: Elektronik
Niveli: III
Klasa: 13

<i>PËRSHKRUESI I MODULIT</i>		
Titulli dhe kod	ADMINISTRIMI DHE MENAXHIMI I NJË BIZNESI ELEKTRONIK	M-17-821-12
Qëllimi i modulit	Ky modul i aftëson nxënësit për të kryer organizmin e vogël të punës, menaxhimin e veprimtarisë, komunikimin me klientët dhe llogaritje të thjeshta ekonomike, në një biznes të vogël elektronik.	
Kohëzgjatja e modulit	33 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për praninë	Nxënësit duhet të kenë përfunduar njërin nga profilet mësimore të nivelit II të kualifikimit në drejtimin mësimor “Elektronikë”.	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit	RM 1 Nxënësi organizon punën në një biznes elektronik <i>Përmbajtja:</i> <ul style="list-style-type: none">- Përcaktimi i funksioneve dhe detyrave kryesore të personelit në një biznes elektronik- Ndërtimi i strukturave organizative të një biznesi elektronik- Hartimi i përshkrimeve të punës për çdo funksion në një biznes elektronik- Ndarja e detyrave dhe organizimi i vogël i punës në një biznes elektronik- Identifikimi i llojeve dhe formave ligjore të bizneseve në fushën e elektronikës- Zbatimi i legjisllacionit të punës që lidhet me fushën e elektronikës- Zbatimi i legjisllacionit fiskal që i referohet bizneseve në fushën e elektronikës- Zbatimi i rregullave të etikës profesionale dhe të komunikimit në një biznes elektronik <i>Instrumentet e vlerësimit:</i> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli- Formularë vlerësimi të plotësuar nga stafi i qendrës- Detyrë referimi me shkrim për punën e kryer në qendër <i>Kriteret e vlerësimit:</i> <p>Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të përcaktojë funksionet dhe detyrat kryesore në një biznes elektronik- të ndërtojë strukturat organizative të një biznesi elektronik- të hartojë përshkrimet e punës në një biznes elektronik sipas funksionit përkatës- të kryejë ndarjen e detyrave dhe organizimin e vogël të	

-
- punës në një biznes elektronik
 - të identifikojë llojet e bizneseve dhe formave ligjore të bizneseve në fushën e elektronikës
 - të zbatojë legjislacionin e punës që lidhet me veprimtarinë në fushën e elektronikës
 - të zbatojë rregullat e etikës profesionale dhe të komunikimit në një biznes elektronik
 - të zbatojë legjislacionin fiskal që i referohet bizneseve në fushën e elektronikës

RM 2 Nxënësi menaxhon veprimtarinë në një biznes elektronik

Përmbajtja:

- Zbatimi i parimeve bazë të menaxhimit të një biznesi të vogël.
- Planifikimi dhe hartimi i grafikut të shpërndarjes kohore të punës
- Mbikqyrja e zbatimit të orarit të punës.
- Përpilimi i listë-prezencës në një biznes elektronik
- Rishpërndarja e punës në rast mungese të punonjësve
- Mbikqyrja e zbatimit të rregullave të sigurimit teknik dhe të mbrojtjes së mjedisit
- Mbikqyrja e punës së punonjësve.
- Marrja e masave për garantimin e cilësisë.
- Vlerësimi i performancës së punonjësve dhe motivimi i tyre
- Kujdesi për cilësinë e kushteve të punës në një biznes elektronik
- Marrja e masave për zhvillim profesional të punonjësve.
- Ndërmjetësimi për zgjidhje problemesh
- Zhvillimi i imazhit të biznesit elektronik.
- Krijimi i kushteve për modernizimin e biznesit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të zbatojë parimet bazë të menaxhimit të një biznesi të vogël.
- të bëjë planifikimin dhe hartimin e grafikut të shpërndarjes kohore të punës
- të mbikqyrë zbatimin e orarit të punës nga punonjësit
- të përpilojë listë-prezencën e punonjësve.
- të bëjë rishpërndarjen e punës në rast mungese të punonjësve për të siguruar vazhdimësinë e punës në një biznes elektronik
- të mbikqyrë zbatimin e rregullave të sigurimit teknik dhe të mbrojtjes së mjedisit
- të mbikqyrë veprimtaritë e punës së punonjësve.
- të mbajë shënime për performancën e punonjësve dhe të bëjë motivimin e tyre.
- të kujdeset për sigurimin e kushteve të mira të punës në

- një biznes elektronik
- të marrë masa për zhvillimin profesional të punonjësve.
- të bëjë ndërmjetësin midis punonjësve dhe stafit drejtues për probleme të ndryshme që mund të dalin
- të marrë masa për zhvillimin imazhit të biznesit elektronik
- të krijojë kushtet e duhura për modernizimin e biznesit elektronik

RM 3 Nxënësi komunikon me klientët.

Përmbajtja:

- Pritja dhe akomodimi i klientit (të simuluar).
- Informimi i klientëve
- Përdorimi i teknikave të ndryshme të komunikimit me klientët.
- Trajtimi i individualizuar i klientit.
- Krijimi i mjedisit dhe i kushteve të përshtatshme për klientët
- Udhëheqja e bisedave tregtare për klientë të rinj.
- Udhëheqja e bisedave tregtare kur njihet paraprakisht klienti dhe kërkesat e tij.
- Njohja e klientëve me proceset e ndryshme të shërbimit dhe karakteristikat cilësore të tyre.
- Nxitja e klientëve
- Përshtatja ndaj reagimit të klientëve.
- Teknikat e shërbimit për klientë me pretendime.
- Komunikimi e bindja e klientit nëpërmjet telefonit

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të bëjë pritjen dhe të akomodimin e klientëve sipas rregullave të komunikimit.
- të informojë klientët për shërbimet që ofron biznesi elektronik
- të përdorë teknika të ndryshme të komunikimit me klientët.
- të zgjedhë mënyrën më të përshtatshme të komunikimit në vartësi të klientit e karakteristikave të tij.
- të bëjë trajtimin e individualizuar të klientëve.
- të krijojë mjedisin dhe kushtet e përshtatshme për klientët me qëllim bërjen e tyre klientë të rregullt
- të udhëheqë biseda tregtare si për klientët të rinj ashtu dhe për ata ekzistues.
- të njohë klientët me proceset e ndryshme të shërbimit dhe karakteristikat cilësore të tyre.
- të bëjë nxitjen e klientëve nëpërmjet ofertave ose përdorimit të nxitësve të tjerë profesionale.
- të përshtatet ndaj reagimit të klientit.
- të zotërojë teknikat e shërbimit për klientë me pretendime.

- të komunikojë dhe të bindë klientët nëpërmjet telefonit

RM 4 Nxënësi kryen llogaritje të thjeshta ekonomike të punimeve

Përmbajtja

- Hartimi i preventivit të materialeve
- Llogaritja e kostos për materialet.
- Llogaritja e kostos së punës (pagat, sigurimet shoqërore, etj.).
- Llogaritja e kostove të tjera (transport, energji, amortizim pajisjesh, etj.).
- Përcaktimi i detyrimeve fiskale në një biznes të vogël elektronik
- Llogaritja e detyrimeve fiskale në një biznes të vogël elektronik
- Llogaritja e kostos totale të një punimi të dhënë elektronik
- Llogaritja e çmimit të një punimi të dhënë elektronik
- Llogaritja e fitimit në një biznes të vogël elektronik
- Përgatitja e faturës për shërbimin e kryer në një biznes të vogël elektronik

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të hartojë preventivin e materialeve për një punim të dhënë.
- të llogarisë koston për materialet.
- të llogarisë koston për materialet për një punim të dhënë.
- të llogarisë koston e punës (pagat, sigurimet shoqërore, etj.), në një biznes të vogël elektronik
- të llogarisë kostot e tjera (kostot administrative, transport, energji, amortizim pajisjesh dhe ndertesash etj.) për shërbimet që kryhen në një biznes elektronik
- të përcaktojë detyrimet fiskale për shërbimet që kryhen në një biznes të vogël elektronik
- të llogarisë detyrimet fiskale në një biznes të vogël elektronik
- të llogarisë koston totale të një punimi të dhënë
- të llogarisë çmimin e një punimi të dhënë në një biznes të vogël elektronik
- të llogarisë fitimin në një biznes të vogël elektronik
- të përgatisë faturën përfundimtare të një shërbimi të kryer

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul mund të trajtohet në klasë ose pranë një biznesi të vogël që ofron punime ose shërbime elektronike.
- Nxënësit duhet të angazhohen në praktikime direkte të llogaritjeve të ndryshme ekonomike për një punim të dhënë, në kontekstin e një biznesi në fushën e elektronikës.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve, duhet të synohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të njohurive të fituara.

**Kushtet e
e domosdoshme
për realizimin e
modulit**

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:
- Klasë ose biznes i vogël elektronik
 - Pajisje kancelarie.
 - Makina llogaritese dore.
 - Permbledhje e legjislacionit në fushën e elektroteknikës (kodi i punës, legjislacioni fiskal).
 - Dokumentacion teknik për elektronik
 - Modele të dokumentacionit financiar dhe fiskal.
-

3. Moduli “Ndërtimi i skemave elektronike me programet AutoCAD dhe Multisim.”

Drejtimi: Elektronik
Niveli: III
Klasa: 13

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kod	Ndërtimi i skemave elektrike me programet AutoCAD dhe Multisim.	M-26-822-12
Qëllimi i modulit	Një modul që i aftëson nxënësit për të realizuar vizatime duke përdorur programin AutoCAD si edhe për të ndërtuar, kontrolluar dhe testuar skema të ndryshme elektronike në kompjuter duke përdorur programin Multisim.	
Kohëzgjatja e modulit	36 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për praninë	Nxënësit duhet të kenë përfunduar njërin nga profilet mësimore të nivelit II të kualifikimit në drejtimin mësimor “Elektronikë”.	
Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe përmbajtja	RM 1 Nxënësi realizon vizatime duke përdorur programin AutoCAD. Përmbajtja <ul style="list-style-type: none">- Përzgjedhja e një objekti kompleks ose konceptimi i një ideje për një vizatim teknik kompleks.- Analizimi i objektit/idesë që do të paraqitet me anë të vizatimit teknik në AutoCAD- Përcaktimi i parametrave të vizatimit teknik që do të përgatitet.- Skicimi në letër (me dorë) i draftit të vizatimit teknik që do të realizohet me AutoCAD.- Vënia në punë e kompjuterit.- Hapja e programit AutoCAD specifik për vizatimin teknik që do të realizohet- Përgatitja e një faqeje të re për vizatimin teknik që do të realizohet.- Aplikimi i parametrave të kërkuar (formati, shkalla, etj).- Vendosja e koordinatave.- Vizatimi i objekteve të kërkuar (vijat, rrathët, harqet, elipset, drejtkëndëshat, shumëkëndëshat, figurat komplekse, etj.).- Realizimi i shtresave, llojeve dhe trashësive të ndryshme të vijave.- Përdorimi i efekteve të ndryshme në vizatim.- Ngjyrosjet dhe hijet.- Aplikimi i seksionimeve- Dhënia e përmasave dhe tolerancave	

-
- Shkrimi i teksteve dhe simboleve.
 - Editimi i vizatimit teknik (selektimet, prerjet, zhvendosjet, kopjimet, ndryshimi i madhësisë, etj.).
 - Aplikimi i filtrave.
 - Përgatitja e dokumentit për printim.
 - Printimi i dokumentit.
 - Ruajtja e dokumentit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përzgjedhë një objekt kompleks ose të konceptojë një ide të përshtatshme për një vizatim teknik kompleks.
- të analizojë drejt objektin/idenë që do të paraqitet me anë të vizatimit teknik në AutoCAD
- të përcaktojë parametrat e duhur të vizatimit teknik që do të përgatitet.
- të bëjë skicimin në letër (me dorë) të draftit të vizatimit teknik që do të realizohet me AutoCAD.
- të bëjë vënien në punë të kompjuterit
- të bëjë hapjen e programit AutoCAD specifik për vizatimin teknik që do të realizohet.
- të përgatitë një faqeje të re për vizatimin teknik që do të realizohet
- të aplikojë parametrat e kërkuar (formatin, shkallën, etj).
- të bëjë vendosjen e koordinatave.
- të realizojë vizatimin e objekteve të kërkuara (vijat, rrathët, harqet, elipset, drejtkëndëshat, shumëkëndëshat, figurat komplekse, etj.).
- të realizojë vizatimin e shtresave, llojeve dhe trashësive të ndryshme të vijave.
- të aplikojë efektet e ndryshme në vizatim.
- të realizojë ngjyrosjet dhe hijet e kërkuara.
- të realizojë seksionimet e kërkuara.
- të vendosë përmasat dhe tolerancat e sakta në vizatim.
- të shkruajë tekstet dhe simbolet e kërkuara.
- të bëjë editimin e vizatimit teknik (selektimet, prerjet, zhvendosjet, kopjimet, ndryshimi i madhësisë, etj.).
- të bëjë aplikimin e filtrave.
- të përgatitë dokumentin për printim.
- të bëjë printimin e dokumentit.
- të bëjë ruajtjen e dokumentit.

RM 2 Nxënësi instalon dhe përgatit për punë programin Multisim.

Përmbajtja

- Instalimi i programit Multisim në kompjuter
- Konfigurimi i licencave të përdorimit
- Krijimi i ikonës së programit në desktopin e kompjuterit
- Hapja e programit

- Analiza e mjedisit të punës së programit Multisim
- Identifikimi i elementeve që ofron programi Multisim për realizimin e një skeme elektronike
- Zbatimi i standardeve të instalimit të programit Multisim sipas manualit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të instalojë programin Multisim në kompjuter
- të konfigurujë saktë licencat e përdorimit
- të krijojë ikonën e programit në desktopin e kompjuterit
- të bëjë hapjen e programit
- të analizojë mjedisin e punës së programit Multisim
- të identifikojë elementet e duhur që ofron programi Multisim për realizimin e një skeme elektronike.
- të zbatojë standardet e instalimit të programit Multisim

RM 3 Nxënësi ndërton skema elektronike duke përdorur programin Multisim

Përmbajtja

- Hapja e programit Multisim
- Analiza e skemës elektronike që do të ndërtohet
- Analiza e elementeve që ofron programi për ndërtimin e skemës elektronike
- Përgatitja për ndërtimin e skemës
- Përcaktimi i radhës së duhur të realizimit të skemës
- Përzgjedhja e aparateve matëse
- Përzgjedhja e elementeve të tjera elektronike të skemës
- Vendosja e elementeve në skemë sipas renditjes së duhur
- Ndërtimi i skemës elektronike
- Tokëzimi i skemës elektronike
- Kontrolli i skemës elektronike të ndërtuar
- Testimi i skemës elektronike të ndërtuar

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të bëjë hapjen e programit Multisim
- të analizojë me kujdes skicën e skemës elektronike që do të ndërtohet
- të bëjë përgatitjet e duhura për ndërtimin e skemës
- të përcaktojë radhën e duhur të realizimit të skemës.
- të përzgjedhë aparatet matëse të duhura për skemën
- të përzgjedhë me kujdes elementet e tjera elektronike të skemës
- të vendosë siç duhet elementet elektrike në skemë duke respektuar renditjen.
- të përcaktojë pozicionin standard të vendosjes së çdo elementi përbërës të skemës.

- të vendosë dhe lidhë saktë elementet me përcjellësit dhe mes tyre.
- të ndërtojë skemën në kompjuter sipas skicës
- të bëjë tokëzimin e skemës elektronike të ndërtuar
- të bëjë kontrollin e skemës së ndërtuar
- të testojë skemën e ndërtuar
- të zbatojë standardet e Multisim për ndërtimin e skemave elektronike.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet në klasën ose laboratorin e praktikës së kompjuterëve.
- Mësuesi duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të veprimeve në kompjuter për realizimin e vizatimeve teknike me programin AutoCAD si edhe të ndërtimit të skemave elektronike me programin Multisim.
- Nxënësit duhet të angazhohen sa më shumë në veprimtari konkrete për përgatitjen, realizimin dhe printimin e vizatimeve teknike me programin AutoCAD, si edhe të ndërtimit të skemave elektronike me programin Multisim, fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas, në mënyrë të pavarur.
- Mësuesi duhet të nxisë nxënësit të angazhohen në diskutime për rastet e ndryshme që paraqiten.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të aftësive të tyre.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit, është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Klasë ose laborator kompjuterash
 - Kompjuterat personalë me programin AutoCAD.
 - CD me software-t për instalimin e Multisim
 - Objekte të ndryshme për tu vizatuar.
 - Skica të skemave elektronike për t`u ndërtuar
 - Printer.
 - Fomate letrash për vizatime teknike.
 - Manuale të përdorimit të programeve AutoCAD, Multisim.
-

4. Moduli “Ndërtimi i një rrjeti LAN dhe i një mikrotiku”

Drejtimi: Elektronik
Niveli: III
Klasa: 13

<i>PËRSHKRUESI I MODULIT</i>		
Titulli dhe kodi	NDËRTIMI I NJË RRJETI LAN DHE I NJË MIKROTIKU.	M-26-823-12
Qëllimi i modulit	Një modul praktik që aftëson nxënësit për të ndërtuar një rrjet LAN dhe për të realizuar një mikrotik që do të përdoret për shfrytëzimin racional të internetit.	
Kohëzgjatja e modulit	33 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të kenë përfunduar njërin nga profilet mësimore të nivelit II të kualifikimit në drejtimin mësimor “Elektronikë”.	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit	RM 1 Nxënësi kryen instalimin dhe konfigurimin e një rrjeti LAN me “n” përdorues. Përmbajtja: <ul style="list-style-type: none">- Përgatitja e vendit të punës për vendosjen e një rrjeti të brendshëm LAN me “n” kompjutera.- Analiza e skemës së brendshme të rrjetit- Përzgjedhja e pajisjeve dhe mjeteve të nevojshme.- Përzgjedhja e PC dhe e laptopëve.- Përzgjedhja e kartave të rrjetit- Përzgjedhja e kabllave të nevojshëm- Përzgjedhja e pajisjeve të shpërndarjes së informacionit në rrjet (switch, hub, etj)- Instalimi i sistemit operativ në PC- Konfigurimi i sistemit operativ për lidhjen në rrjet.- Vendosja e IP-ve- Hartimi i preventivit për pajisjet e nevojshme.- Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik gjatë punës- Zbatimi i rregullave të mbrojtjes së mjedisit Instrumentet e vlerësimit: <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli. Kriteret e vlerësimit: <p>Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të përgatitë vendin e punës për vendosjen e një rrjeti të brendshëm LAN me “n” kompjutera.- të analizojë me kujdes skemën e brendshme të rrjetit- të përzgjedhë pajisjet dhe mjetet e nevojshme.- të përzgjedhë PC dhe laptopët.- të përzgjedhë kartat e rrjetit- të përzgjedhë kabllot e nevojshëm.	

-
- të përzgjedhë pajisjet e shpërndarjes së informacionit në rrjet (switch, hub, etj)
 - të bëjë instalimin e sistemit operativ në PC
 - të bëjë konfigurimin e sistemit operativ për lidhjen në rrjet.
 - të vendosë IP
 - të hartojë preventivin për pajisjet e duhura.
 - të zbatojë rregullat e sigurimit teknik në punë
 - të zbatojë rregullat e mbrojtjes së mjedisit

RM 2 Nxënësi kryen procese parapërgatitore për realizimin e mikrotikut.

Përmbajtja:

- Përzgjedhja nga interneti e programit për të ndërtuar mikrotikun.
- Hedhja e programit në CD
- Instalimi i programit në kompjuter
- Lidhja e kompjuterit me winbox për të hyrë në router
- Zbatimi i standardeve të instalimit të programit
- Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik gjatë punës
- Zbatimi i rregullave të mbrojtjes së mjedisit

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përzgjedhë nga interneti programin e duhur për të ndërtuar mikrotikun.
- të hedhë në CD programin e përzgjedhur
- të instalojë programin në kompjuter duke zbatuar manualin e instalimit
- të lidhë kompjuterin me winbox për të hyrë në router
- të zbatojë standardet e instalimit të programit
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik gjatë punës
- të zbatojë rregullat e mbrojtjes së mjedisit

RM 3 Nxënësi vë në punë mikrotikun

Përmbajtja:

- Përcaktimi i performancave të PC-ve ose laptopëve për të hyrë në mikrotik.
- Ndërtimi i skemës së mikrotikut
- Instalimi në CLI.
- Përcaktimi i IP - adres
- Përcaktimi i ADD -adres
- Pyetja e interface
- Shkarkimi i Ether 1 (Interface 1)
- Vendosja me radhë e IP-ve
- Testimi i komunikimit
- Shkarkimi i software që përdoret për konfigurimin e winbox.
- Hapja e winbox-it.

- Vendosja e IP-ve dhe e përdoruesve.
- Plotësimi i tabelave deri në përfundim të procedurës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përcaktojë performancat e PC ose laptopëve për të hyrë në mikrotik.
- të ndërtojë skemën e mikrotikut
- të instalojë në CLI.
- të japë IP address.
- të japë add address
- të pyetet interface
- të shkarkojë Ether 1 (Interface 1)
- të vendosë me rrallë IP
- të testojë komunikimin
- të shkarkojë software që përdoret për konfigurimin e winbox.
- të hapë winbox.
- të vendosë IP dhe përdoruesit.
- të ndjekë procedurën deri në përfundim të saj

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet në kushte laboratorike brenda shkollës.
- Mësuesi duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur ilustrimet dhe demonstrimet konkrete për përdorimin e pajisjeve me të cilat do të realizohet ndërtimi i një rrjeti LAN dhe i një mikrotiku.
- Nxënësit duhet të angazhohen sa më shumë në veprimtari konkrete, në mbështetje të përvetësimit të njohurive që trajton moduli.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të shprehive të fituara

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit, është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Klasë ose laborator kompjuterash
 - Kompjuterat personalë
 - CD me software-t për instalim
 - Pajisje të shpërndarjes së informacionit në rrjet (switch, hub, etj), karta të rrjetit, kablllo, si edhe pajisje dhe mjetet e tjera të nevojshme për ndërtimin e një rrjeti LAN.
 - Manuale të përdorimit të programeve për mikrotikun
-

5. Moduli “Ndërtimi i skemave me elemente shumështresorë dhe i skemave me qarqe dixhitale”

Drejtimi: Elektronik
 Niveli: III
 Klasa: 13

<i>PËRSHKRUESI I MODULIT</i>		
Titulli dhe kod	NDËRTIMI I SKEMAVE ME ELEMENTE SHUMËSHTRESORË DHE I SKEMAVE ME QARQE DIXHITALE	M-12-824-12
Qëllimi i modulit	Një modul që i pajis nxënësit me aftësitë për të ndërtuar dhe kontrolluar skema praktike me elemente shumështresorë si edhe për të realizuar dhe vënë në punë skema të ndryshme me qarqe dixhitale.	
Kohëzgjatja e modulit	36 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për praninë	Nxënësit duhet të kenë përfunduar njërin nga profilet mësimore të nivelit II të kualifikimit në drejtimin mësimor “Elektronikë”.	
Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe përmbajtja	<p>RM 1 Nxënësi ndërton skemën e rregullimit të shpejtësisë së motorit me elementë shumështresorë.</p> <p><i>Përmbajtja</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Përgatitja e vendit të punës për ndërtimin e skemës së rregullimit të shpejtësisë së motorit me elementë shumështresorë. - Përzgjedhja e pajisjeve, mjeteve dhe e materialeve të punës. - Analiza e procesit fizik për të cilin po ndërtohet skema - Analiza e skemës elektrike - Përzgjedhja e elementeve të nevojshëm për ndërtimin e skemës - Realizimi i skemës së montimit - Realizimi i skemës elektrike - Kontrolli i punës së skemës - Evidentimi i gabimeve të mundshme gjatë punës - Korrigjimi i gabimeve të mundshme - Kontrolli përfundimtar i punës së skemës. - Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik gjatë punës dhe të mbrojtjes së mjedisit <p><i>Instrumentet e vlerësimit:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vëzhgim me listë kontrolli <p><i>Kriteret e vlerësimit:</i></p> <p>Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> - të përgatitë si duhet vendin e punës për ndërtimin e skemës së rregullimit të shpejtësisë së motorit me elementë 	

-
- shumështresor.
 - të përzgjedhë drejt veglat dhe pajisjet për ndërtimin e skemës së rregullimit të shpejtësisë së motorit me elementë shumështresorë.
 - të analizojë procesin fizik për të cilin po ndërtohet skema
 - të analizojë skemën elektrike
 - të përzgjedhë elementet e nevojshëm për ndërtimin e skemës
 - të realizojë skemën e montimit
 - të ndërtojë skemën elektrike
 - të kontrollojë punën e skemës
 - të evidentojë gabimet e mundshme gjatë punës
 - të korrigjojë gabimet e mundshme
 - të kontrollojë përfundimisht punën e skemës së rregullimit të shpejtësisë së motorit me elementë shumështresorë.
 - të zbatojë rregullat e sigurimit teknik në punë dhe të mbrojtjes së mjedisit

RM 2 Nxënësi ndërton një skemë komandimi ndriçimi me elementë shumështresorë.

Përmbajtja

- Përgatitja e vendit të punës për ndërtimin e skemës së komandimit të ndriçimit me elementë shumështresorë
- Përzgjedhja e pajisjeve, mjeteve dhe e materialeve të punës.
- Analiza e procesit fizik për të cilin po ndërtohet skema
- Analiza e skemës elektrike
- Përzgjedhja e elementeve të nevojshëm për ndërtimin e skemës
- Realizimi i skemës së montimit
- Realizimi i skemës elektrike
- Kontrolli i punës së skemës
- Evidentimi i gabimeve të mundshme gjatë punës
- Korrigjimi i gabimeve të mundshme
- Kontrolli përfundimtar i punës së skemës së komandimit të ndriçimit me elementë shumështresorë
- Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik gjatë punës dhe të mbrojtjes së mjedisit

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatitë si duhet vendin e punës për ndërtimin e skemës së komandimit të ndriçimit me elementë shumështresorë
- të përzgjedhë drejt veglat dhe pajisjet për ndërtimin e skemës së komandimit të ndriçimit me elementë shumështresorë
- të analizojë procesin fizik për të cilin po ndërtohet skema
- të analizojë skemën elektrike
- të përzgjedhë elementet e nevojshëm për ndërtimin e

- skemës
- të realizojë skemën e montimit
- të ndërtojë skemën elektrike
- të kontrollojë punën e skemës
- të evidentojë gabimet e mundshme gjatë punës
- të korrigjojë gabimet e mundshme
- të kontrollojë përfundimisht punën për ndërtimin e skemës së komandimit të ndriçimit me elementë shumështrësorë
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik në punë dhe të mbrojtjes së mjedisit

RM 3 Nxënësi ndërton skemën e një sistemi sinjalizimi me LED dhe me porta logjike.

Përmbajtja

- Përgatitja e vendit të punës për ndërtimin e skemës së një sistemi sinjalizimi me LED dhe me porta logjike
- Përzgjedhja e pajisjeve, mjeteve dhe e materialeve të punës.
- Analiza e procesit fizik për të cilin po ndërtohet skema
- Analiza e skemës elektrike
- Përzgjedhja e elementeve të nevojshëm për ndërtimin e skemës
- Realizimi i skemës së montimit
- Realizimi i skemës elektrike
- Kontrolli i punës së skemës
- Evidentimi i gabimeve të mundshme gjatë punës
- Korrigjimi i gabimeve të mundshme
- Kontrolli përfundimtar i punës së skemës së një sistemi sinjalizimi me LED dhe me porta logjike
- Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik gjatë punës dhe të mbrojtjes së mjedisit

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatitë si duhet vendin e punës për ndërtimin e skemës së një sistemi sinjalizimi me LED dhe me porta logjike
- të përzgjedhë drejt veglat dhe pajisjet për ndërtimin e skemës një sistemi sinjalizimi me LED dhe me porta logjike.
- të analizojë procesin fizik për të cilin po ndërtohet skema
- të analizojë skemën elektrike
- të përzgjedhë elementet e nevojshëm për ndërtimin e skemës
- të realizojë skemën e montimit
- të ndërtojë skemën elektrike
- të kontrollojë punën e skemës
- të evidentojë gabimet e mundshme gjatë punës
- të korrigjojë gabimet e mundshme
- të kontrollojë përfundimisht punën e skemës së një sistemi sinjalizimi me LED dhe me porta logjike

- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik në punë dhe të mbrojtjes së mjedisit

RM 4 Nxënësi ndërton skemën e një numëruesi.

Përmbajtja

- Përgatitja e vendit të punës për ndërtimin e skemës së një numëruesi.
- Përzgjedhja e pajisjeve, mjeteve dhe e materialeve të punës.
- Analiza e procesit fizik për të cilin po ndërtohet skema
- Analiza e skemës elektrike
- Përzgjedhja e elementeve të nevojshëm për ndërtimin e skemës (sensorë, IC, display të ndryshëm, etj)
- Realizimi i skemës së montimit
- Realizimi i skemës elektrike
- Kontrolli i punës së skemës
- Evidentimi i gabimeve të mundshme gjatë punës
- Korrigjimi i gabimeve të mundshme
- Kontrolli përfundimtar i punës së skemës së një numëruesi
- Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik gjatë punës dhe të mbrojtjes së mjedisit

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatitë si duhet vendin e punës për ndërtimin e skemës së një numëruesi
- të përzgjedhë drejt veglat dhe pajisjet për ndërtimin e skemës së një numëruesi
- të analizojë procesin fizik për të cilin po ndërtohet skema
- të analizojë skemën elektrike
- të përzgjedhë elementet e nevojshëm për ndërtimin e skemës
- të realizojë skemën e montimit
- të ndërtojë skemën elektrike
- të kontrollojë punën e skemës
- të evidentojë gabimet e mundshme gjatë punës
- të korrigjojë gabimet e mundshme
- të kontrollojë përfundimisht punën e skemës së një numëruesi
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik në punë dhe të mbrojtjes së mjedisit

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet në kushte laboratorike brenda shkollës.
- Mësuesi duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur ilustrimet dhe demonstrimet konkrete për përdorimin e pajisjeve me të cilat do të realizohet dhe vihet në funksionim skema me elementë shumëstresorë dhe skema me LED dhe me qarqe logjike.
- Nxënësit duhet të angazhohen sa më shumë në veprimtari

konkrete, në mbështetje të përvetësimit të njohurive që trajton moduli.

- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të shprehive të fituara

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

Për realizimin si duhet të modulit, është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:

- Laborator për ndërtimin e skemave me elementë shumështresorë dhe të skemave dixhitale.
 - Veglat dhe pajisjet për ndërtimin e skemës dixhitale
 - Veglat dhe pajisjet për ndërtimin e skemës me elementë shumështresorë
 - Elemente të nevojshëm për ndërtimin e skemave (sensorë, IC, display të ndryshëm, etj)
 - Manuale të ndërtimit të skemave me elemente shumështresorë dhe të skemave dixhitale.
-

6. Moduli “Instalimi i një televizioni kabllor”

Drejtimi: Elektronik

Niveli: III

Klasa: 13

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kod	INSTALIMI I NJE TELEVISIONI KABLLOR	M-12-825-12
Qëllimi i modulit	Një modul praktik që i aftëson nxënësit për të kryer procedurat për instalimin dhe vënien në punë të një operatori kabllor me disa abonentë	
Kohëzgjatja e modulit	33 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të kenë përfunduar njërin nga profilet mësimore të nivelit II të kualifikimit në drejtimin mësimor “Elektronikë”.	
Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe përmbajtja	RM 1	Nxënësi kryen procese përgatitore për instalimin e një televizioni kabllor. Përmbajtja <ul style="list-style-type: none">- Përgatitja e vendit të punës për instalimin e një televizioni kabllor.- Analiza e skemës bllok të televizionit kabllor- Përcaktimi i numrit të abonentëve që përfitojnë nga ky shërbim- Përgatitja e listës së pajisjeve të nevojshme për mirëfunksionimin e televizionit kabllor (modulatorë, amplifikatorë, kablo, marrës satelitor, spliterë, etj.)- Hartimi i preventivit për pajisjet e nevojshme.- Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik gjatë punës dhe të mbrojtjes së mjedisit Instrumentet e vlerësimit: <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli Kriteret e vlerësimit: <p>Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">- të përgatitë vendin e punës për instalimin e një televizioni kabllor.- të analizojë e skemën bllok të televizionit kabllor- të përcaktojë numrin e abonentëve që përfitojnë nga ky shërbim- të përgatitë listën e pajisjeve të nevojshme për mirëfunksionimin e televizionit kabllor (modulatorë, amplifikatorë, kablo, marrës satelitor, spliterë, etj.)- të hartojë preventivin për pajisjet e nevojshme.- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik në punë dhe të mbrojtjes së mjedisit

RM 2 Nxënësi përcakton parametrat teknikë të pajisjeve që do të përdoren.

Përmbajtja

- Përcaktimi i karakteristikave të modulatorit (ose modulatorëve) që mendohet të përdoren.
- Përcaktimi i karakteristikave të amplifikatorëve të magjstralit kryesor dhe të degëzimit I dhe II.
- Përcaktimi i distancave midis amplifikatorëve.
- Përcaktimi i mënyrave të lidhjes së rrjetave kabllorë.
- Përcaktimi i spliterëve të nevojshëm (ndarësit e magjstralit kryesor, ndarësit e degëzimit I me 2,3,4 dhe 5 dalje dhe ndarësi i degëzimit II me 4,5 dhe 6 dalje).
- Përcaktimi i karakteristikave të marrësit satelitor dhe të parabolës përkatëse.
- Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik gjatë punës dhe të mbrojtjes së mjedisit

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përcaktojë karakteristikat e modulatorit (ose modulatorëve) që mendohet të përdoren.
- të përcaktojë karakteristikat e amplifikatorëve të magjstralit kryesor dhe të degëzimit I dhe II.
- të përcaktojë distancat midis amplifikatorëve.
- të përcaktojë mënyrën e lidhjes së rrjetave kabllorë.
- të përcaktojë spliterët e nevojshëm (ndarësit e magjstralit kryesor, ndarësit e degëzimit I me 2,3,4 dhe 5 dalje dhe ndarësi i degëzimit II me 4,5 dhe 6 dalje).
- të përcaktojë karakteristikat e marrësit satelitor dhe të parabolës përkatëse.
- të hartojë preventivin për pajisjet e nevojshme.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik në punë dhe të mbrojtjes së mjedisit

RM 3 Nxënësi instalon televizionin kabllor

Përmbajtja

- Lidhja e pajisjeve të siguruara sipas skemës bllok të funksionimit.
- Përzgjidhja e sinjalit me frekuencë të përshtatshme me modulatorin e zgjedhur.
- Përzgjidhja e tipit të traseve (mënyra si do realizohet rrjeti kabllor, p.sh. yll)
- Rikontrolli i lidhjeve mes pajisjeve.
- Kontrolli përfundimtar i funksionimit të televizionit kabllor
- Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik gjatë punës dhe të mbrojtjes së mjedisit

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të lidhë pajisjet e siguruara sipas skemës bllok të funksionimit duke respektuar distancat e lejuara teknike midis amplifikatorëve.
- të përzgjedhë sinjalin me frekuencë të përshtatshme me modulatorin e zgjedhur.
- të përzgjedhë tipin e traseve (mënyra si do të realizohet rrjeti kabllor, p.sh. yll)
- të kryejë rikontrollin e lidhjeve mes pajisjeve.
- të kryejë kontrollin përfundimtar të funksionimit të televizionit kabllor.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik në punë dhe të mbrojtjes së mjedisit

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet pranë një operatori kabllor ose në kushte laboratorike, nëse pajisjet mund të sigurohen nga vetë shkolla.
- Mësuesi dhe referenti i studios duhet të përfshijë sa më shumë të jetë e mundur nxënësin në procedurat e përditshme konkrete të institucionit, situata të komplikuar, situata që lidhen me nevoja specifike në rrethana specifike.
- Mësuesi dhe referenti i studios duhet të krijojnë kushtet e përshtatshme për nxënësit në mënyrë që ata të simulojnë të gjitha procedurat e përzgjedhjes dhe lidhjes së pajisjeve me njëra-tjetrën.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të zbatohet sa më shumë kontrolli i demonstrimit praktik të aftësive të tyre.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit, është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Mjediset e një televizioni kabllor ose klasa laborator.
 - Veglat dhe pajisjet e nevojshme për instalimin e televizionit kabllor si modulatorë, amplifikatorë, kabllor, marrës satelitor, spliterë, etj.
 - Manuale teknike të instalimit të televizionit kabllor.
-